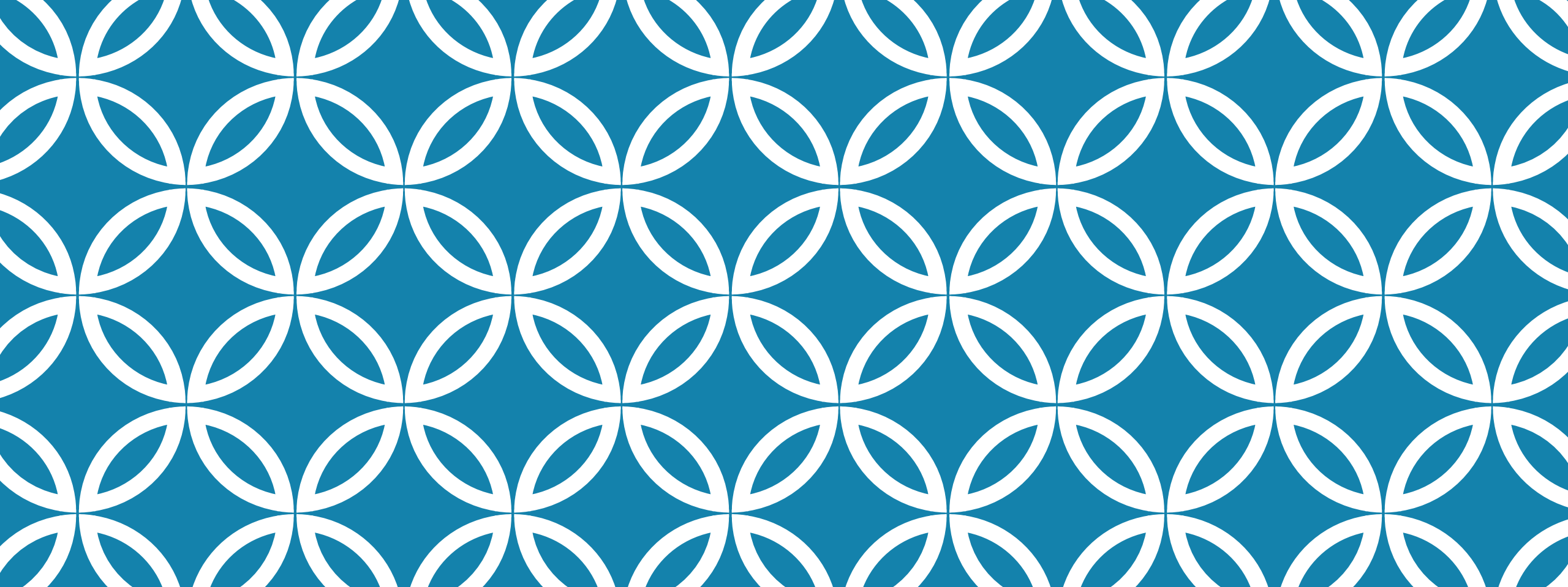

**«FAIR PLAY»
KAMPANJEIDEER OG LÅTER TIL BRUK I
PALSARBEIDET**

Palskonferansen 2017

MELINDA E. LØVER OG TRINE ENERSEN

Melinda

- ✓ Fra Bergen (72-modell)
 - ✓ 15 praksis som lærer og 3 år som avdelingsleder med ansvar for PALS på skolen
 - ✓ Master i utdanningsledelse
 - ✓ Forfatter av boka «Læreres læring i team» (Fagbokforlaget)
 - ✓ Utgivelse av PALS-abumet «Unik» med «SEVEN»
-

Trine

- ✓ 3 årig lærerskole, årsenhet sosialpedagogikk og norsk
- ✓ Lærer på barnetrinnet i 19 år, Oslo, Asker, Drammen
- ✓ 3 år som avdelingsleder, Drammen
- ✓ Går på Handelshøyskolen BI – Lederskap og omstilling i skolen
- ✓ Marte meo veileder

SEVEN-GJENGEN OG «UNIK-PROSJEKTET»

SEVEN-gjengen har eksistert i 17 år, utgitt 10 album med musikk for barn og turnerer over hele landet med musikaler, barnefestivaler og konserter.

I mars kom gjengen med albumet «Unik» med låter for skolen. Bente Haukaas (NRK Super) har skrevet mange av tekstene.

Låtene er tilgjengelig på Itunes, Spotify, Applemusic og Youtube. Flere av låtene er listet på NRK Super.

I dag har vi med oss Frida, Eline og Savannah fra SEVEN som vil dele noen av låtene fra albumet.

Hjemmesiden til SEVEN: www.7seven7@wordpress.no

INNHOOLD I PALS-SEMINARET «FAIR PLAY»

- **Kampanje «Fair play»**
- Låt: «Fair play»
- **Kampanje «Tenk før du taster»**
- Låt: «Vær en venn»
- **Kampanje «Lurt å være seg selv»**
- Låt: «Heier på deg»
- Låt: «Vær en venn»
- **Kampanje «Litt-e-rar-uke»**

PALS I DRAMMEN KOMMUNE

- PALS implementert i drammensskolen i XX
- Arbeid med sosial og emosjonell kompetanse en av kjernekomponentene i «Læringsløp Drammen»:
 - «Barn og unge lærer sosial kompetanse gjennom samspill og interaksjon med andre og barn som tidlig lærer selvregulerende adferd får positive gevinster i form av mer læring og økt sosial mestring»
- Ny felles sosial plan for alle skolene i kommunen er under utarbeidelse
 - Sentrale arbeidsformer i skolene: Trivselslederprogram (TL), fokus på fysisk aktiv læring, felles arbeid struktureres gjennom PALS-team og kurs på felles nettverk.

SUKSESSFAKTORER I EN PALS-KAMPANJE

Velg skolens kampanje ut i fra behov som rører seg hos akkurat dere.

Sett tydelige og målbare mål for kampanjen.

Lag felles og tydelig markert åpning og avslutning av kampanjen.

Involver så mange som mulig i planlegging/gjennomføring av kampanjen: PALS-teamet, lærergjengen, SFO og skolens elevråd.

Ta også foreldrene med i kampanjen gjennom god info og foreldretips der de kan engasjere elevene i samtale og aktiviteter hjemme.

La kampanjen henge sammen med skolens øvrige arbeid gjennom året. Langsiktig arbeid gir mest effekt.

TEORETISK GRUNNLAG FOR PALS-JOBGINGEN

Sju sentrale kompetansekategorier (Gresham og Elliot, 2008): Selvkontroll, samarbeid, selvhevdelse, ansvarlighet, kommunikasjon, inkludering og empati

Disse er også brukt i Udir sin veileder:

<http://udir.no>

Grunnlaget for PALS-standardene på skolene og grunnleggende elementer i arbeidet med PALS-kampanjene.

Basis-begreper: ANSVAR – OMSORG - RESPEKT

KAMPANJEN «FAIR PLAY»

MÅL OG HENSIKT MED KAMPANJEN

Drammensskolen har som mål å få til 60 minutters fysisk aktiv læring hver dag.

Det er utviklet idebanker ved skolene for å knytte ulike læringsaktiviteter til de enkelte fagene i skolen.

Lærerne på Bragernes skole ønsket å knytte denne satsningen sammen med PALS-mål – slik at 2 kampanjeuker ble fylt med aktiviteter i kombinasjon med PALS-mål

«Fair play-begrepet» ble valgt med bakgrunn i at elevene kjenner det og bruker det i idretten.

Tre målsettinger ble valgt av lærerne.

MÅLSETTINGER MED KAMPANJEN

Følgende tre fokus ble satt for uken:

VI KAN GODTA OG FØLGE REGLER

VI GJØR HVERANDRE GODE – og viser omsorg
for både med – og motspillere

VI ER GODE TAPER OG GODE VINNERE

PLANLEGGINGSFASEN — LÆRERNES ØNSKER

«Dette skal bli vårt sammen»: Alle skal være med i planleggingsarbeidet.

Vi skal ha aktiviteter felles og på trinn

Vi vil starte med en felles «Kick off» og slutte med et felles fokus.

Fem lærerteam som la rammene for hver sin turnering/felles aktivitet for elevene og «PALS-team planla «Kickoff» i samarbeid med spillere fra Stømsgodset.

TEASERE TIL KAMPANJEUKEN

GLEDEG TIL TO SPENNENDE KAMPANJEUKER PÅ BRAGERNES SKOLE...

TEASERE TIL KAMPANJEUKEN

KAMPANJEUKER

STARTER SNART

«FAIR PLAY»

Lær å godta og følge regler

Gjør hverandre gode

Vær en god taper –

og en god vinner

HOVEDINNHold I «FAIR PLAY-UKENE»

Felles **KICKOFF** med gjester fra Strømsgodset fotballklubb

KANONBALLTURNERING på småskoletrinn og mellomtrinn

TL AKTIVITETSDAG: Introduksjon av ny trivselsleder-leker

MESTERNES MESTER: Turnering på småskoletrinn og mellomtrinn

FOTBALLKAMP mellom lærere og elever

...alt med fokus på «fair play»

FAIR PLAY-LÅTEN

Produksjon av «Fair play-låt» i samarbeid med Drammen kommune.

Det er kraft i det vi synger sammen!

Tekst: Bente Haukaas (BliMe, NRK Super)
Melodi: Melinda E. Løver

Innspilt i Jamlab studio av barn fra tre ulike drammensskoler.

Videoproduksjon på «Virus» i Drammen med dansere fra MGPjr

Låten delt med alle skoler i Drammen, på konserthus omkring i landet og var åpningslåta på Arendalsuka «UNG»

MÅLOPPNÅELSE I KAMPANJEN

Vi fikk inn fellesbegrepet «fair play» også i form av at vi skal være «fair» mot hverandre.

Elevene synes kampanjen var spennende og fin. Det ble også integrert læringsmål i aktivitetene.

Viktig å ha noen eventer videre utover i året for å minne oss på dette fokuset.

Dette er en kampanje man godt kan kjøre flere ganger. «Denne var vellykket, la oss dele den med andre!»

SUMME-OPPGAVE

Snakk sammen med sidemannen din om følgende:

I hvilke situasjoner og sammenhenger er begrepet «fair play» aktuelt på din skole?

Fair Play

(Huakaas/Løver)

Fair play oh yeah
Fair play, jeg er med
Det er fett, gir venner rett og
slett
Vi kjører stil, vi deler smil
Fair play, oh yeah
Fair play, jeg er med
Det er fett, gir venner rett og
slett
Vi kjører stil, vi går for fair play
uten tvil

TENK FØR DU TASTER

Kampanje med fokus på sosiale medier

«SKOLEN HENGER IKKE MED»

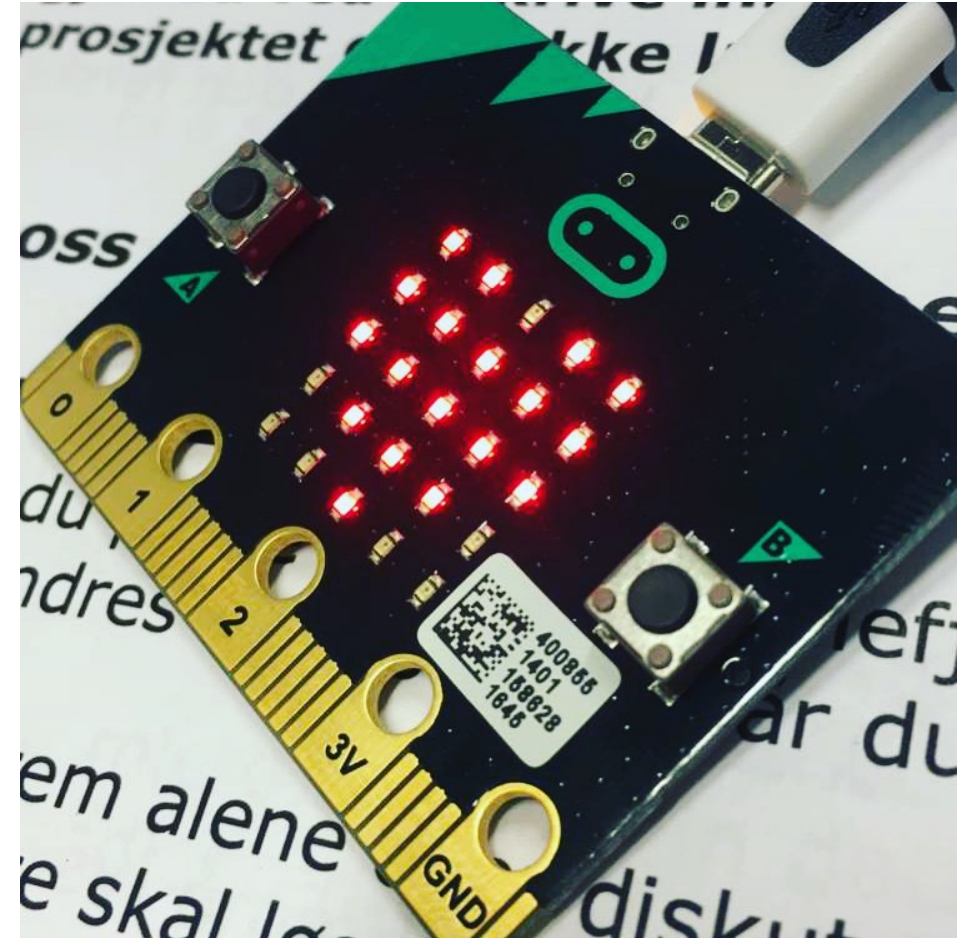
« Skolen starter opplæringen om digital dømmekraft og nettvett blant unge alt for sent. De fleste er på sosiale medier allerede fra sjette eller syvende klasse. En må lære om farene med sosiale medier før de er der selv»

Mobbeombudet i Buskerud, Bodil Jenssen Houg

MÅL OG HENSIKT

- Lærerne opplevde at stadig flere konflikter på skolen handlet om nettmobbing. Behov for å rette søkelyset mot dette.
- Hvordan opptrer man på sosiale medier?
- Hva er farene?
- Hvordan presenterer jeg meg selv på nett?
- Hva er greit – hva er ulovlig?

MANGE ARENAER

DISKUSJON I PERSONALET

- Umiddelbart kom diskusjonen opp om dette var et tema for hele skolen – også for de yngste?
- Mange mente det var vanskelig å lage en kampanje for alle rundt dette tema – handlet ikke dette mest om mellomtrinnet?
- Heldigvis ble vi enige – dette er VIKTIG for store og små.

PLANLEGGINGSFASEN

- PALS-teamet var ansvarlig for den første grovplanleggingen
- Det ble satt av god tid (fellestid) så lærerne fikk anledning til å forberede seg/samarbeide
- Idémyldring
- De to lærerne som sitter i Palsteamet ledet arbeidet i fellestid, og sammenfattet det som kom frem på fellesmøtet
- Teamene tilpasset innholdet til eget trinn

KARTLEGGING AV NETTVANER

Kartleggingspørsmål:

Hva har du tilgang til:

Mobil

Nettbrett

PC

Hva bruker du det til?

Ta bilder

Kontakt med andre

Skolearbeid

Spill

Har du noen regler hjemme?

HVORDAN KAMPANJEIDEEN ER INTEGRERT I SKOLENS ØVRIGE ARBEID

- IKT - plan
- Fast tema på foreldremøter
- Nedfelt i periodeplaner
- FYMU

SUMME-OPPGAVE

Snakk med sidemannen din om følgende:

Hvilke utfordringer har du stått ovenfor på din skole, når det gjelder sosiale medier?

VÆR EN VENN

(Løver/Oldebråten)

Vær en venn, en ekte venn
Som stiller opp om og om igjen
Du kan være med og sikre det
At mobbing ikke skal skje
Vær en venn! Vær, vær en venn!

LURT Å VÆRE SEG SELV — FINT Å BRY SEG
KAMPANJE MED FOKUS PÅ PSYKISK HELSE

SLIK KAN VI IKKE HA DET

«Landets viktigste ressurs er verken fisk, olje eller elektrisk kraft. Det er menneskene som bor her - vår samlede evne til å tenke smart, regulere følelser, koordinere adferd og møte sosiale utfordringer. Kort sagt: vår mentale kapital - summen av hver enkeltes psykiske helse. God psykisk helse må fostres aktivt, utvikles og opprettholdes. I Norge er barnehagen og skolen de viktigste arenaene for dette i tillegg til familie og venner. Likevel, hvorvidt barn får lære om sin psykiske helse og trene den så man holder seg frisk og glad, avhenger av hvilken kommune de bor i, hvilken barnehage eller skole de går i og kanskje også hvilken rektor de har. Slik kan vi ikke ha det.»

Arne Holte

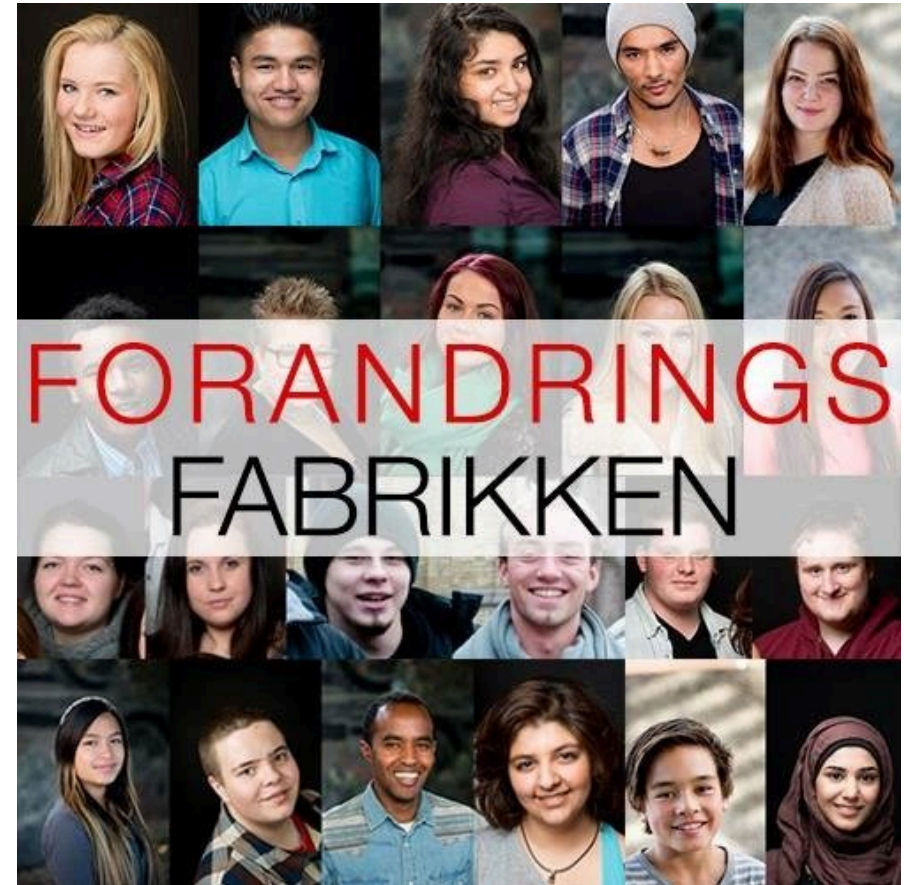

«FORANDRINGSFABRIKKEN»

Forandringsfabrikkens filosofi bygger på en enkel idé: Hvis vi lytter til hva barn og unge sier er nyttig, og hva som må forandres – får vi systemer som gir bedre hjelp.

Forandringsfabrikkens grunntanke er at barn og unge har mye kunnskap om livet sitt, og at de er like mye verdt som voksne. De trenger kjærlighet og må bli trodd på - bli tatt på alvor. Forandringsarbeidet er forankret i verdiene åpenhet, ydmykhet, medbestemmelse og kjærlighet. Vi tror ikke at mennesker eller systemer forandrer seg med kritikk eller kjeft. Derfor jobber vi ut fra en tanke om å "forandre med varme".

ingvill@forandringsfabrikken.no

MÅL OG HENSIKT:

- Mange ansatte som ønsket **psykisk helse** som tema – veldig aktuelt i skolen.
- Evalueringen av kampanjen «Tenk før du taster» viste at det var nødvendig med en kampanje som tok opp selvbilde, selvfølelse og selvtillit.
- Senke terskelen for å snakke om følelser.
- Forskning viser at det å fremme god mental helse og forebygge problematferd vil redusere faren for skolevegring. Skolevegring er et økende problem – langt ned i skoleløpet.

PLANLEGGINGSFASEN:

- PALS-teamet var ansvarlig for den første grovplanleggingen
- Teamene jobbet så videre med forslagene fra PALS-teamet. Tilpasset innholdet til sine trinn
- Felles informasjon om «psykologisk førstehjelp - for barn fra 8-12 år» - Skolehelsetjenesten
- Informasjon til foreldre.

HOVEDINNHold I KAMPANJEN:

- To ukers kampanje
- Kick Off ute i skolegården med alle elever og ansatte.
- Appell ved leder av Palsteamet
- Felles samarbeidslek hvor ALLE 560 elevene deltok på en gang!!!
- Fair Play dans i skolegården
- Fokus på at vi på vår skole «bryr vi oss om hverandre» – Fair play også utenfor idrettsbane
- Psykologisk førstehjelp – grønne og røde tanker
- Alle tok sosiogram i perioden(to du liker å leke med – to du liker å jobbe med)
- Begrepsarbeid(bekymring ,redsel, frykt lei seg)
- Fokus på samarbeid og inkludering
- Vennskapsklassene hadde minst en aktivitet sammen i løpet av perioden
- Besøk av Strømsgodset – tema inkludering og Fair Play
- Avsluttet kampanjen med felles TL dag

HVORDAN KAMPANJEIDEEN ER INTEGRERT I SKOLENS ARBEID

- Vennskapstrinn / Fadderordning
- A – lag / «Soskomp. gruppe»
- TL – ordning
- Snap/Art
- Sosial kompetanse – en time i uka fastlagt på timeplanen
- Elevrådet (Elevundersøkelsen)
- FYMU – tidenes kuleste skolefag

FYMU — ET FAG I EKTE PALSÅND

Vil du vite mer?

Les mer på læringsløp Drammens blogg eller:

FYMU – tidenes kuleste skolefag

fymu_tidenes_kuleste_skolefag

HØRT FRA ELEvene

«en tanke er jo bare en tanke, og man trenger ikke bry seg om den»

- Om å gi oppmerksomhet til noen tanker, og gi slipp på andre

« Du er jo god til Youtube da – kanskje du kan lære oss om det?»

- Om hva du kan lære bort til andre, og hvor røde tanker blir snudd til grønne(FYMU –faget)

HVA OPPNÅDDE VI MED DENNE KAMPANJEN:

- Relasjonsbygging
- Lettere å snakke om følelser.
- Inkludering – «å holde utenfor» er mobbing.
- Samarbeid.
- Forståelse for «fair play» begrepet i skolesammenheng.
- Hvordan snu røde tanker til grønne.
- Etterarbeidet viktig – denne kampanjen følges opp av ny kampanje med samme tema – «Jeg er meg med plass til deg».
- Erfaringer fra kampanjen tas med til neste kampanje – etterarbeid og flere kampanjer med samme tema viktig for å oppnå noe.

SUMME-OPPGAVE

Reflekter sammen med din
sidemann om følgende:

Hvordan tenker du at vi kan
inkludere arbeid med
psykisk helse inn i skolen?

HEIER PÅ DEG (Løver/Oldebråten)

Hei, he-e-ei,
Jeg heier på deg
Gjør du det bra, da blir jeg glad
Unner deg alt det som er bra

Hei, he-e-ei,
Jeg heier på deg
Gjørd du det bra, da blir jeg glad
Unner deg alt,alt alt,alt det du vil ha

KAMPANJEUKEN LITT-E-RAR UKE

MÅL OG HENSIKT MED KAMPANJEN

Etter en rekke PALS-kampanjer ønsket lærerne på Bragernes å integrere PALS-mål i en kampanje med faglig fokus.

Arbeid med «Språkløyper» med fokus på lesing grunnleggende ferdighet ble valgt som utgangspunkt for kampanjen.

Mål om leselyst og leseglede ble satt sammen med en rekke sentrale forfattere vi ønsket at elevene skulle få kjennskap til

Det ble innledet samarbeid med Drammen bibliotek i vår litterære uke.

PALS-mål som ble vektlagt var samarbeid, ansvarlighet og kommunikasjon.

MÅLFORMULERINGER

Målene for kampanjen ble formulert slik: **«Vi vil fremme leselyst og leseglede. Vi vil sikre at elevene blir kjent med sentrale forfattere»**

I tillegg ble standarder som gjelder for samarbeid og ansvarlighet flettet inn i disse målsettingene: **«Vi kan jobbe sammen med andre i grupper. Vi kan dele og hjelpe andre. Vi kan skifte mellom læringsaktiviteter på en god måte».**

PLANLEGGINGSFASEN AV PROSJEKTET

Følgende forfattere er i fokus på de ulike trinnene:

1. trinn: Tor Åge Bringsværd
2. trinn: Thorbjørn Egner
3. trinn: Astrid Lindgren
4. trinn: Arne Svingen
5. trinn: Roald Dahl
6. trinn: Jørn Lier Horst
7. trinn: Lene Kaaberbøl

Samarbeid med skolebiblioteket og Drammen bibliotek.

HVORDAN KAMPANJEN ER INTEGRERT I SKOLENS ØVRIGE ARBEID

I skolens PALS-plan for mars ligger det fokus på flere elementer:

PALS-standarder som går på samarbeid og ansvarlighet

Månedens låt: «Sammen»

Fellessamling med tema: «Sammen»

Forslag til aktiviteter i «klassens time»: Lage delmål med elevene, la dem vurdere egen kompetanse på området. Samtale om regler for gruppearbeid, prosjekt med fokus på bestemte roller og ansvarsoppgaver, øve på kompromisser.

Foreldretips: Samtale med barna om samarbeidsprosjekter, kompromisser og om hvilken rolle de tar i grupper og samarbeid.

HOVEDINNHOOLD I KAMPANJEN

KICK OFF felles på trinn med presentasjon av trinnets forfatter

HVA OPPNÅDDE VI MED KAMPANJEN?

I evaluering av kampanjeuken kom følgende frem:

Nesten samtlige av elevene på skolen har lest minst en bok i løpet av kampanjen.

Det har vært lest mye både hjemme og på skolen. Mange likte godt bøkene de leste.

Lærerne på skolen ønsker å fortsette leseprosjektet hvert år, slik at elevene blir kjent med et spekter av våre mest kjente forfattere.

Det har vært jobbet med PALS-mål, men disse kom nok litt i bakgrunnen. Det er vanskelig å måle konkret hvor langt vi kom videre med tanke på de spesifikke PALS-målene.

SUMME-OPPGAVE

Snakk med sidemannen din om følgende:

Har dere på din skole jobbet med prosjekter som kombinerer faglige mål med PALS-mål?

Hvilke erfaringer gjorde du deg?